

Minne skriv til rottweileren Ranja.

En imponerende inteligens, arbeidsnarkoman og en man føler seg trygg sammen med.

Ja, nå er det en uke siden jeg måtte få deg avlivet, kjære venn. Du ble bare syv år. Det var den verste avgjørelsen i mitt liv, men også den eneste rette tror jeg. Skjønt en kan jo alltid lure på om jeg gjorde nok for deg. Du hadde kreft, og ble stadig svakere og svakere.

På fredag 18.08.95 greide du ikke å komme opp trappene til annen etasje, hvor vi pleide å sove. Vi la oss i stuen, men i løpet av natten hørte jeg at du ikke hadde det godt. Du var kvalm og brekkte deg jevnlig.

På lørdag 19.08.95 skalv du når du sto oppreist, og kvidde deg for å flytte på bena. Jeg orket ikke se deg lide, og kontaktet veterinæren.

Selv da du holdt på å bli avlivet, viste du dine ufattelige krefter og utholdenhet. Veterinæren brukt 2,5 timer på å avlive deg. Veterinæren mente at du var moden for Gunnes rekordbok, siden det ente opp med at hun gav deg nok til å drepe to hester.

Mens hun gav deg overdose etter overdose, og du ikke ville gi slipp på livet, lurte jeg på om det var galt å få deg avlivet, siden du var så sterk helt til det siste.

Veterinæren gjorde det hele gratis siden det tok så lang tid. (Jeg sendte henne en blomst, for det må ha vært tøft for henne å se meg styrte til og fra, med tårene trillene nedover skinnene.)

Men nå vil jeg skrive om noe av det du har prestert gjennom ditt korte liv. Mye av det du har gjort, er av en slik karakter at jeg må være forsiktig med å fortelle det til folk. Ingen vil komme til å tro meg, for mye av det du har gjort er så

utrolig og at ingen vil tro at en hund kan tenke eller handle så logisk. Og jeg er redd for at jeg selv vil tvile på om det kan være tilfelle, når det har gått noen år.

Derfor skriver jeg dette nå mens du er fersk i mitt minne.

Ranja du er den smarteste og mest utspekulerte hunden jeg noen gang har kjent, og hørt om.

Jeg vil begynne med den aller første turen vi hadde, den første dagen du var hos meg. Du var syv uker gammel. Vi gikk på en sti over Fjellveien, i Bergen. Du var løs og gikk like i hælene mine, da vi kom til en stor tømmerstokk som lå på tvers over stien. Jeg hoppet over. Men den var for stor for en liten valp som deg å komme over.

Du prøvde bare en gang å strekke deg over stokken, men innså raskt at det ikke gikk. Jeg hadde tenkt å gå tilbake for å hjelpe deg over, da jeg så at du alt prøvde å løse problemet selv. Jeg ble stående å se på deg. Du arbeidet deg oppover den bratte skråningen langs stokken, helt til du kunne runde enden av den, og styrtet ned til meg på den andre siden.

Jeg var mildest talt imponert.

Selv ikke noen av de andre hundene vi har hatt som voksne, ville noen gang ha gått rundt et hinder, de ville bare ha stått på to og klynket.

Da vi gikk tilbake, over stokken, gikk du rundt med en gang uten å prøve å komme over denne gangen.

Du hadde altså lært at den stokken måtte en gå rundt, etter bare et forsøk. Allerede som liten valp viste du din intelligente overlegenhet.

Men du var også en stri liten frøken, da du var tre måneder fløy du på meg, da jeg ba deg dekke, noe som du alt kunne da. Men du ville være sjefen. Du tapte den runden, men du prøvde meg ved jevne mellomrom helt til du var ni mnd. Du lærte utrolig fort vanlig lydighet og elsket å lære noe nytt.

Det var faktisk på denne tiden du fikk tilnavnet IRA. Det kom seg av at hver gang jeg lot deg være alene hjemme, raserte du rommet. Du ødela alt fra klær, kassetter, og til bøker.

Det var et mareritt å komme hjem til deg. Jeg var så desperat at jeg skrev etter råd i Rottweilerposten. Men heldigvis vokste du av deg denne unoten, men tilnavnet IRA beholdt du gjennom hele livet.

En dag da du var 6 mnd. var vi på tur opp Tippetue i Bergen. Der møtte vi på en

stor korthåret sanktbærnadshund med eier. Vi stanset og snakket hund. Hundeeieren hadde mistet flere hunder i magedreining husker jeg at han fortalte. Mens vi snakket lekte du med den digre hunden. Du løp rundt og ertet han, og spratt rett som det var under magen på han. Og han slengte deg over ende hver gang du hadde det som gøyest, med å erte han.

Det virket som du var lei av å bli slengt på rygg, eller kanskje det var tilfeldig. Iallfall løp du opp på en høy mur like ved vegen, og kastet deg ned på saktbernadshunden. Det kom så uforberedt på han at bena knakk sammen under han, så han falt. Aldri har jeg sett deg så fornøyd med deg selv. Du fikk ikke muligheten til å gjenta stumtet, for vi gikk videre.

Senere da du var ni måneder var du på ditt første rottweilertreff. Det ble nok en tøff opplevelse for deg, men selv da klarte du å mestre situasjonen og gå ut med en klar seier.

Det var ni andre voksne rottweilere på treffet, som alle kjente hverandre fra før.

Ranja du var den eneste nye, og derfor ville alle selvsagt snuse på deg, og gjøre seg kjent med deg. Vi gikk på tur med alle hundene løs. Du følte deg forfulgt, og jaget. Det var skremmende for deg at alle de fremmede hundene skulle snuse på deg, så du tok bena fatt og løp for å komme deg unna.

Men de andre var eldre enn deg, og mange var mye raskere.

Du så at de tok innpå deg, og kastet deg ut i et vann like ved stien. Rottweilere liker normalt ikke vann, men du hadde vokset opp med en goldenretriver, og hadde vennet deg til det. Men de andre Rottweilerene ble stående igjen på land. De andre rottweiler eierne, lo og spøkte med at du ikke kunne være en ekte rottweiler.

Men etter hvert måtte du jo på land igjen ettersom du så meg og de andre eierne gikk videre. Du satte av sted igjen med hele horden etter deg.

Nå gikk vi langs et myrområdet. Du styrtet ut i myren. Du er vant med å gå på tur i myrer, da det er mye slikt terreng rundt der vi pleier å gå, og dermed viste du at det var viktig å ha god fart i myren.

De andre hundene var mest vant med å gå på asfalt og grus, og ble derfor usiklere da de kom ut på det fuktige underlaget, og satte ned farten. Dermed sank de litt ned i myren, og de fikk enda mindre fart.

Det så du Ranja, og du benyttet deg av det. Jeg og de andre hundeeierne trodde

ikke våre egne øyne da vi så det. Du løp tilbake til dine forfølgere, og hoppet opp på ryggen til samtlige hunder, slik at de ble trykket ned til buken i myren.

De andre hundeierne måtte ut i gjørma for å hjelpe sine hunder løs. Siden da plaget de andre hundene deg ikke mer.

Jeg personlig lurer på om du her benyttet deg av det du lærte da du lekte med den Sanktbernadshunden.

Iallfall gjorde du deg bemerket i Rottweilmiljøet, og det ble skrevet om deg i både Rottweilerposten og i rottweilerenes jubileumshefte.

Allerede første gangen du deltok i lp.kl. 1 fikk du en førstepremie og var nr. 9 i klassen.

Den første gangen du deltok i lp.kl. 2 fikk du førstepremie og var best i klassen.

Du vant også tre ganger på rappen rottweilerenes vandrepokal, hvor du konkurrerte med rottweilere fra hele landet. Den dag i dag er det en vandrepokal som bærer ditt navn, til minne om deg som gjorde det så skarpt, og du vant den forrige vandrepokalen til odell og eige.

Du konkurrerte i LP klasse 3 og første gang du konkurrerte ble du beste hund og fikk første premie. Du fikk førstepremie flere ganger med opprykk til elite.

Det var så utrolig lett å lære deg de forskjellige øvelsene i lydighet. Du tok poenget så fort. Jeg slapp å jobbe så mye for å få deg til å forstå. Nå i ettertid når jeg har hatt flere andre hunder, forstår jeg virkelig hvor mye gratis jeg fikk fra deg. Har aldri oppnådd så mye med så lite strev siden. Og når du først hadde lært så husket du øvelsen.

Du konkurrerte også i bruk, og vant flere spor konkurranser. Du var en arbeidshund med stor A. Du levde og ondet for oppgaver.

Ved en senere anledning hvor vi var på et rottweilertreff, ble alle hundene bundet ved forskjellige trær. For at eierene skulle snakke sammen. Du likte ikke å være alene, og det var du ikke alene om. De andre hundene bjefet og hylte.

Men du Ranja, du var stille og brukte hjernen. Like etter var du løs og kom i lett galopp løpende imot meg. Du hadde bitt over båndet.

Siden brukte du den taktikken ofte. Et år måtte jeg kjøpe ni nye bånd. Særlig i situasjoner hvor andre hunder provoserte deg, snudde du lett på hodet og kappet av båndet. Det hele var gjort på sekunder. Det gjaldt alt fra lær til stoffband. Til å

begynne med fortalte jeg det til dyrebutikkene at hunden kappet båndet, men ingen trodde meg.

En gang brukte jeg kjetting på deg. Da lærte du deg å kaste deg mot båndet på en måte så karbinkroken ble rettet ut.

Jeg hadde karbinkroken med for å vise den i en dyrebutikk, de så rart på meg, og spurte om det var en bjørn jeg hadde. Ingen andre i på rottweilertreffet hadde vært ute for noe lignende.

Vi begynte for noen år siden med brukshund arbeid og spor. Jeg var jo nybegynner i å lære hunder slikt, så jeg gjorde mye feil, men likevel gikk du inn for å forstå hva jeg ville. Og du kastet deg inn i oppgaven med en slik glød, som ville hatt tatt pusten av de fleste. Ranja du lærte fort både på godt og ondt. Du hadde dessverre noen leie opplevelser hvor to hunder angrep deg bakfra. Og en gang var det noen psykisk utviklingshemmede som skremte deg skikkelig. Det var noe du aldri klarte å glemme. Du ble misstenksom ovenfor andre hunder og mennesker. Ble noen for nærgående ba du dem på en temmelig uhøfflig måte å dra til Helvete.

Etter mye arbeid klarte jeg å få deg til å slappe av når andre hunder var til stede. Men dessverre en gang på en ferge, da du så en liten puddel tok du kontakt med meg og så konstant på meg, slik som du hadde lært. Men denne gangen gikk det "rett i vasken", puddelen som var løs gikk rett bort til deg og beit deg i bakfoten, ikke hardt, men nok til å skremme deg. Siden klarte jeg aldri å få deg hundre prosent fortrolig med andre hunder. Skjønt store rolige hannhunder gikk det alltid bra med. Du likte hunder med litt størrelse.

Da du var seks år, var vi ved et vann. Jeg kastet en ball uti vatnet, som du med stor glede svømte ut og hentet. Men som du vet var jeg en elendig kaster, (Jeg presterte jo til å med en gang å kaste en metall aportbukk inn mellom publikum i en konkurranse, så publikum måtte kaste seg unna.) Denne gangen kastet jeg altså ballen opp i en liten robåt, som var fortøyd til en boye ved bauen.

Vel det var det tenkte jeg. Men ikke du, åh nei ikke du Ranja. Problemer er til for å løses var ditt valgspråk.

Selv den dag i dag rister jeg på hodet, og tenker utrolig. Jeg har bare fortalt det til mine foreldre. For det du gjorde den gangen var så utrolig at de færreste vil tro det. Ja jeg hadde til og med tvilt, om noen hadde fortalt meg noe lignende. Men dette så jeg med mine egne øyne.

Jeg så du ville forsøke å hente ballen, så jeg satte meg ned på svaberget, for å se på. Jeg drømte jo aldri om at du ville klare å få tak i ballen.

Først svømte du rundt båten, for å se nærmere på situasjonen. Du svømte inn på land for liksom å ta sats for neste svømmetur. Så svømte du med tanke på å entre båten, men til din forskrekkelse vek båten vekk fra deg, da du la en labb på ripen.

Deretter virker det for meg som om du prøvde å lære deg hvordan båten reagerte når du dultet borti den fra forskjellige vinkler. Boyen ble også grundig undersøkt. Da det så ut som du var fornøyd, svømte du rett mot akterenden og skjøv for delen av båten inntil boyen, så svømte du videre mot boyen, som var en tønne. Du brukte boyen som springbrett, opp i båten. For på dine svømmeturer rundt båten hadde du lagt merke til at båten kom mot deg når du satte forbena på boyen og trakk den ned i vannet.

Dermed stod du lykkelig om bord i båten med ballen i munnen. Du brukte ca 20 minutter på dette. Det var det mest utrolige jeg noen gang har sett. Du arbeidet intenst og målbevisst, uten noen form for oppmuntring fra min side.

Jeg kunne også kaste ballen opp på små fjellhyller, hvor det var umulig å komme opp samme vei som ballen. Men du løp uten å nøle langs fjellet helt til du fant en mulighet til å komme opp. Og du fant alltid en løsning.

Om jeg klatret opp et sted du ikke kunne komme, ville du ikke ha hjelp selv om jeg tilbød deg. Du ville klare det selv, og kunne gjerne løpe flere hundre meter for å finne en vei som egnet seg bedre.

Vi gikk mye i terrenget utenom stier og oppmerkete løyper. Når jeg ville opp en skrent som var for sleip eller bratt for meg, kunne jeg bare koble bondet til selen som du ofte gikk med. Da du var oppe, lå du deg ned og spennte forbena godt ned i lyngen, slik at du kunne hjelpe meg opp. Dermed hadde jeg et fast punkt jeg kunne dra meg opp etter.

Jeg lærte deg aldri dette, det var bare noe som kom av seg selv.

En gang kastet jeg ballen inn i Hyllestad barnehage. Jeg kastet den i det nederste jørnet. Du løp målbevisst opp til den første porten. Du pep litt da den var låst, før du fortsatte til neste port. Den var åpen. Så løp du rundt hele huset og fant ballen før du umiddelbart returnerte rundt hele huset og gjennom den øverste porten.

En annen hund ville ha pepet og prøvd å komme igjennom gjerdet. Det virker veldig ulogisk for en hund å gå i motsatt retning av der den skal.

Folk kan si hva de vil, men Ranja du var smart, skremmende smart. Jeg følte ofte at du var min likemann.

Jeg er også hellig overbevist om at du var synsk. For den dagen jeg ble påkjørt da vi bodde i Førde, prøvde du å nekte meg å gå ut. Det har du aldri før eller etter gjort. Du viste at jeg ikke ville komme igjen på flere dager om jeg gikk ut da.

Du var også født under en hellig stjerne. Da du var fire mnd. løp du under en buss i fart. Du fikk ikke en skramme, men du pådro deg en redsel for store biler.

I Sandane, ble du også påkjørt og overkjørt. Det hadde seg slik at du og jeg gikk i våre egne tanker. Du stanset for å snuse, og jeg så det ikke, og fortsatte. Da du oppdaget at jeg var vekk, løp du over veien i den retningen vi pleide å gå, bare det at jeg ikke gikk der denne dagen, da du oppdaget feilen og var på veg tilbake til meg, ble du overkjørt.

Bilen kom i 60km/t og kjørte på deg, og slengte deg bortover. Før bilen rakk å stanse, hadde den kjørt over hodet og skulderpartiet ditt med framhjula.

Du løp skjelven hjem til hytten vår. Sjåføren fulgte etter hunden og fortalte hva som var hent.

Hvilken hund ville ha klart å løpe etter en slik medfart, jeg bare spør. Men når sant skal sies, så var du temmelig skral de neste dagene.

Vi dro selvsagt til veterinær, og fikk rønket deg i tilfelle brudd. Der imponerte du veterinæren med dine enorme muskler. Han sa at du aldri ville ha klart påkjørselen om du ikke var så muskuløs. Muskelvevet hadde tatt av for knokklene. Du kom deg raskt, på trass av at du hadde mistet en del tenner på kollisjonen. Den nedre høyre hoggtannen din var fullstendig knust, samt flere fortenner i overkjeven. Hoggtannen måtte meisles bort.

I fjor sommer var du og jeg på et brukshundkurs. Du storkoste deg, men det var tøft for meg, da det er så forskrekkelig mye røyking bandt hundeigere. Jeg var jo allergisk for røk som du husker.

De hadde lovet at de ikke skulle røke i nærheten av meg. Men da det kom et stykke ble jeg henvist til vindretning, og måtte pent holde meg 8 - 10 meter unna selv når det ble fortalt og streket i sanden hvordan ting skulle gjøres. Så jeg følte meg temmelig utenfor. Men jeg gledet meg på dine vegne. Det var så gøy å se at

du hadde det så fint. Og sant å si så var jeg stolt av å kunne ha en så flink og flott hund som deg tilstede. Instruktøren ble fort imponert over din iherdige og utrettelige innsats.

Da vi skulle gå på brukshund stigen, som er regelrett en stige som går bratt opp og mot en flate og så bratt nedover igjen.

De flest hundene måtte ha hjelp til å komme over både 4 og 5 ganger. De ble hjulpet med at en styrte bakbena, slik at de ikke trådde igjennom. Mange av hundene var veldig redde for å gå over stigen.

Men ikke du. Til og med lederen for brukshundkurset kom og så på deg. Du klarte deg med hjelp bare en gang, og du sa tydelig i fra at du helst ikke ville hatt hjelp i det hele tatt. Så entret du stigen flere ganger som om du aldri hadde gjort annet. Lederen for kurset spurte om jeg ville selge hunden min. Han var helt betatt av deg. Alle lederene ville gjerne ha deg, og de syntes at du var en helt unik og deilig hund å arbeide med.

Vi begynte å trene inn rundering, hvor du skulle lete etter folk og ta med deg et bringkobbelt, når du hadde funnet det.

Du tok det hele veldig raskt, schæferne var de rene sinkene i forhold til deg. Det var gøy å ha deg med, du var så ufattelig lett å arbeide med. Men jeg personlig tror at du må ha vært et geni i hundeverden.

Du ble fort rastløs og frustrert, og irritabel om du gikk arbeidsløs en dag eller to. Du trengte noe å bryne hode på hver dag. Ellers ble du tydelig frustrert og rastløs. Du var en krevende hund, men du ga så utrolig mye tilbake.

Husker jeg var syk og hadde høy feber, like vel tvang jeg meg selv opp for å gå på tur og legge ut et felt søk til deg. Du tålte ikke være flere dager uten aktivitet.

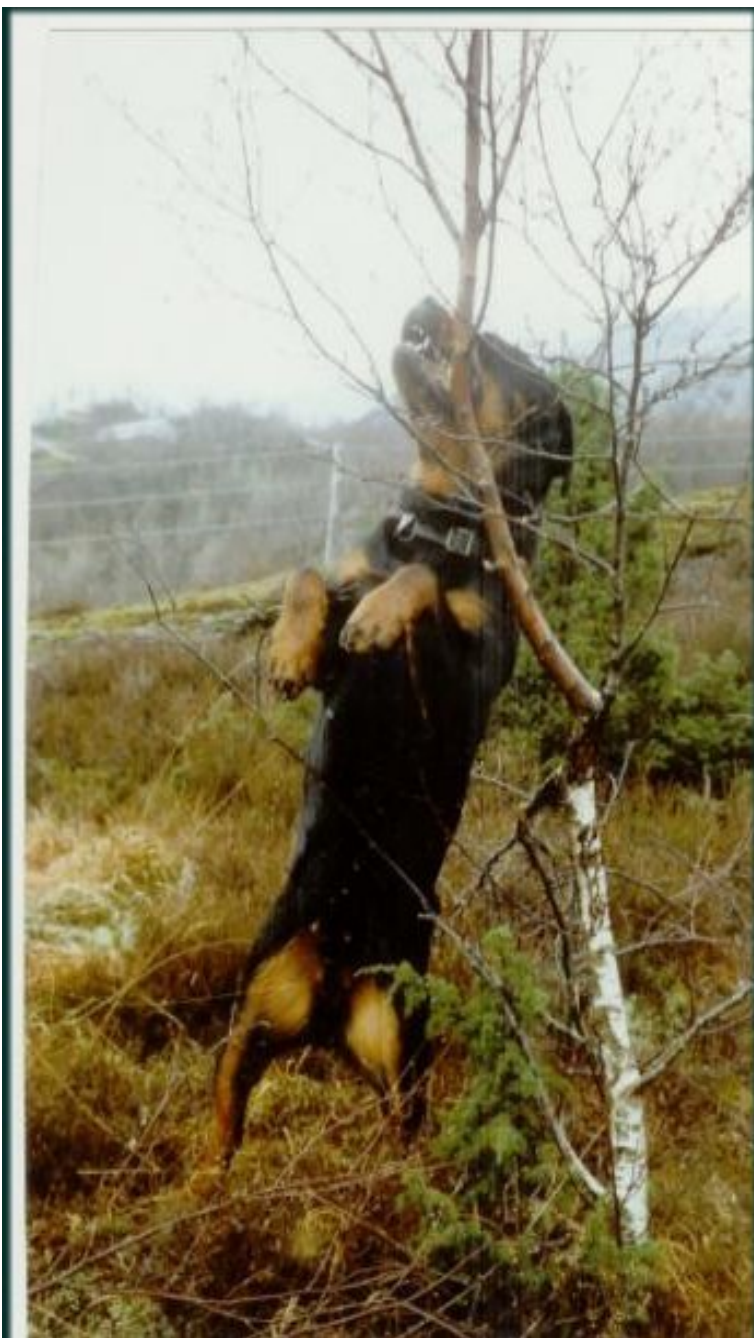
Jeg fikk senere vite at din far ble dopet ned på utstillinger, fordi han var så hissig. Han var den mest brukte handhunden den gangen. Jeg fikk også i ettertid vite at alle dine søsken var blitt avlivet før de var fylte to år, på grunn av gemyttet. Du hadde 16 valper i ditt kull. Og du ble den desidert eldste av dem. Jeg tror nok at det at de andre ble avlivet, har med det utrolige behovet du hadde for aktivitet, og hjernetrim. Du tålte ikke være det for uten. Tror du også ville ha blitt ganske sprø, hvis ikke du hadde blitt aktivisert så mye.

Å nå kjære Ranja er du borte. Borte for bestandig. Det renner tårer nedover kinnene mine når jeg skriver dette. Selv om du i de senere årene ikke har vært så veldig sosial, så har du alltid vært grei og pålitelig ovenfor meg. Men det er din

intelligens jeg kommer til å huske deg for. Men jeg er redd for at jeg ikke kommer til å nevne så mye om det til mine omgivelser. Det kan virke som skryt, og det rene oppspinn. For mye av det du har gjort hører ikke inn under en hunds "normale" intelligens.

Takk for at jeg har fått lære deg å kjenne Ranja.

Jeg savner deg.

Du har vært min beste venn gjennom mange år.